

POKROK ZAPADU

PUBLISHED WEEKLY.

Published by Pokrok Publishing Co.,
1309-1311 Howard St.—Tel. 2913.

Subscription by mail, — \$1.00 per year.

Vychází každou středu.

Vydává: Vydavatelská Spol. Pokroku.
1309-1311 Howard ul. — Telefon 2913.

Předplatné:

V městě s dodávkou do domu \$1.50
V městě, s dodávkou poštovní \$1.00
Číslo pro Spojené Státy a Kanadu \$1.00
Čech. \$1.50

Občasly.

Období a různé obilnéky uveřejňujeme pouze tehdy, když peníze k objednávkám přiložené jsou v dostatečné výši. Obilnéky vydáváme za tři měsíce. Za každou obilnou, blahobyt, úmrtí a jiná, která nebyla v předchozím čísle, žádáme o předložení peněz k 1. březnu. Proti přiložení obilných peněz, jak velkou obilnou mají si plně. Čeny obilných na delší dobu osamitě se ochotně na osamitě.

Zásilkový peněz

Pro nebezpečnost, když se skupí na počtu 100, jak expremu "Money Order" a lze nám se spolehnout. Těz v registrovaném dopise, ačkoliv po "checku" bankovní jest záležitost. Když se platí "checkem" na banku, nechtě záležet 30 centů více, proto že tolik musíme platit banku za kolekci, než ať koupí směněnou drobtu na Omahu, Chicago nebo New York. Na náročných peněz přijímáme též 1-2 procentové kolky. Všechny záležitosti nechť jsou sdělny pod jednodušnou adresou pouze takto:

Pokrok Západu,
Omaha, Neb.

Omaha, Neb., 8. února 1905.

TV OPRAVY NA CARSKÉM DVŮŘE setkávají se zrovna s takovým úspěchem s jakým se setkává Kuropatkin v Mandžursku.

TA BALTICKÁ ESKÁDRA musí míti podágra, že pomalu tak se vleče; snad myslí pan admirál: líp od Togy být je dál, ten 'fajt' s ním nám neutěče.

KANSASŠTÍ ZÁKONODÁRCI v potyčku se s trusty dali, aby před jich vyděračstvím lid poněkud uchovali.

Jen tak dále, jménem Páně, řezte tyto pijavice, jež farmera i dělníka vysávají stále více.

SKROMNÝ DOTAZ. Což pak v dobré srdce bídou českého tam lidu jímá, z celé české Ameriky jenom z Comstock přítel Klíma? Což pak budem, kamarádi, bez výsledků stále volat, by příkladu šlechetského ráčili jste následovat?

RUB A LÍČ OMAŠKÝCH OPRAVÁŘŮ. Ti omašští opraváři, to jsou ptec jen chlapi, v srdci mají jenom faleš, nevinnost však na líci. Na srdci prý jenom mají dobro popjatnictva všeho, tak hlásají, ale zatím chtějí jenom týti z něho.

VODÁRENSKÉ KOMISÁŘE V OMAZE platíme již dva roky a Báh ví, jak dlouho je budeme ještě platit nežli budou tu vodárnu řídit a za to nadělení máme co děkovat "reformátorům" z klubu Fontanelle. Tu si zajistě mnohý omašský poplatník pomyslí:

S těmi svými "opravami" tenhle náš klub Fontanelle, kéž by radši co nejdříve na horoucí skálu šel!

KLIKA TĚCH "FROVÝCH" OPRAVÁŘŮ z Omahy, kteří mají své rejdiště v klubu "Fontanelle," jest dosud tak mocná, díky vlivu korporací s ní spřezřených, že většina zástupců v legislatuře našeho státu akčuje tak jak páni z "Fontanelle" pískají. K Dodgeově předložce, týkající se vodárenské komise pro Omahu, navrhnul zástupce Lee dva dobré a pro občanstvo našeho města prospěšné dodatky, předně: aby vodárenská komise nemohla bráti žádné služné, aneb vydávati peníze, pokud město nebudě skutečně vlastnit vodárnu, a za druhé: aby komisi bylo zakázáno obnovovati, aneb prodlužovati stávající smlouvu mezi městem a vodárenskou společností, pokud by dříve nepředložila své návrhy k odhláso-

vání lidu. Každý občan Omahy zajistě z plného srdce s těmito dodatky musel souhlasiti, neboť jedním byla chráněna městská pokladna v přítomnosti a druhým bylo vyhrazeno právo lidu, aby měl ve vodárenské otázce konečné slovo. Ale veliký reformátor před Hospodinem, N. P. Dodge ml., z dopuštění voličů zástupce Omahy v legislatuře, postavil se proti těmto dodatkům a ty skutečně také byly poráženy. Jsme skutečně dychtiví, jestli tohle neotevře ještě oči obyvatelstvu Omahy a jestli toto si nechá ještě dále házeti do očí písek takovými "reformátory" jako je Dodge a jiní z "Fontanelle," kteří oblékají na sebe kožich neviných opravních heránků, aby zakryli jím větší svou kůži.

Bude americký lid vlastnit korporace — či budou tyto vlastnit americký lid?

Jak dlouho ještě bude americký lid snáseti nadvládu korporací a plutokracie, jež z republikánských zařízení činí pouhou frašku?

Jak dlouho ještě koruptní korporace budou se špinavými svými rukami míchati do politiky a používati za nástroje své členy senatu, kongresu, státních legislatur, městských správ a zároveň také členy různých soudů?

Pozorujme jen z denních zpráv poslední doby, jak korupce se rozežírá po celých Spojených Státech.

V Illinoisu obvinil jeden člen legislatury své kollegy a prohlásil, že illinojská legislatura jest velikou dražební síní, v níž zvláštní privileje jsou podávány nejvyšším nabízejícím korporacím.

V legislatuře v Californii bylo zjištěno zavedeným vyšetřováním, že jistý Josef S. Jordan, agent některých senatorů, obdržel \$1650 úplatku, aby získal jejich hlasy pro jednu korporaci předlohu.

Alderman Charles S. Havenor z Milwaukee byl souzen a uznán vinným z přijetí úplatku.

Spolková porota v Portland, Ore., vznesla obžalodu na spolkového senatora Johna H. Mitchella pro přijímání úplatků a sdělastnění se v pozemkových podvodech.

Proti mayoru a kontroloru v New Yorku byl vyzvednut soudní zákaz, aby nevypláceli plynovému trustu účet přesahující o půl milionu kontraktní sumu a některé opravní spolky proto naléhají, aby státní legislatura podrobila vyšetřování celou městskou správu americké metropole.

Coroner Možíš Jackson v New Yorku byl uznán vinným, že domáhal se úplatku v úředním svém postavení.

Spolkový soudce Swayne byl ve spolkovém senatu obžalován, že použil peněz, které mu nenáležely, dále že používal privátní káry železniční společnosti, jež spravcem konkursní podstaty byl ustanoven a že řídil soudy, v nichž měl osobní zájem.

Uvedli jsme zde jen nejvýznamnější případy korupce, jež zachvacuje spolkové senatory, zákonodárci státní, zástupce městské a i městskou policii mnohých měst.

Může některý občan pohlédnouti na tuto korupci, jež máfi vůli lidu, aniž by se zastyděl?

Naše republika ocifuje se na cestě, na níž kráčí ke své záhubě veliká republika římská, neboť pomalu i my zde máme vládu pevně oligarchie na místo vlády z lidu.

V mnohých amerických městech úředníci, již mají být služebníky lidu a jež lid volí v domnění, že budou jeho služebníky, nejsou nic jiného, nežli jen nástrojové korporací, již zvoleni byli pomocí korporáčních peněz. V těchto městech zločinná tyto korporace strčí několik set tisíc dol-

larů do politiky a tím si zakupují privileje k okrádání lidu.

Korporace, jak máme toho smutné příklady, kupují "bossy" jedné i druhé politické strany, aby byly bezpečny, pokud se týče výsledku voleb, pak v legislaturách si koupí zákony, které potřebují k provádění svého lupu, v městech si koupí výhrady a ubohý lid, který, jda k volbám, si myslí, že jest svrchovaným pánem v této republice, není nic jiného, nežli jen loutkou, která je pyšná na svou moc a sílu, ačkoli ve skutečnosti žádné nemá.

Čím dá e tím důtklivěji před americkým lidem objevuje se nutnost, aby vlastnil korporace sloužící k všeobecnému prospěchu, jinak korporace ty pomocí peněz a svých nástrojů budou v nedaleké budoucnosti vlastnit americký lid.

Co učiní americký národ vzhledem k této nebezpečné situaci, do níž zabředl?

Co učiní těch osmdesát milionů lidí, obývajících tuto republiku, aby zachránili vládní zřizení, jež jest nyní republikánským jen dle jména?

Opustí nadobro Jeffersonovu zásadu, že tato vláda jest utvořena k tomu, aby přinesla největší možné dobro největšímu počtu lidí a bude americký národ i na dále beránkem, jež vykofistovati se nechá několika lidmi?

Jest nejvyšší čas, aby lid o těchto otázkách začal vážně přemýšlet.

Lincoln a Roosevelt.

Lincoln byl mužem, jenž silou svého ducha pohnal kolo pokroku ve Spojených Státech ku předu, vzdor tomu, že političtí jeho nepřátelé, veřejní a tajní nepřátelé jeho ve vlastní straně, snažili se nakupiti mu hromady překážek v cestu, aby se nemohl dostati k cíli, který si vytknul.

Byl to boj zpátečníků proti muži z lidu, proti muži pokroku, ale tento zvítězil a jméno jeho nejen v dějinách této republiky, ale v dějinách světa vůbec bude povždy zlatým zazaamenáno písmem.

Po padesáti letech v čelo republikánské vlády postaven byl zase jeden muž pokroku, Theodor Roosevelt, který pozvedl v zájmu širokých tříd lidu boj proti korporáční nadvládě a nadvládě kapitálu, jež počíná přímou podrývati základy této republiky.

Lincoln vysvobodil černé otroky z jha otrokářů jižních a Roosevelt se snaží vysvoboditi otroky bílé z jha koruptního velkokapitálu, jehož moc se stává čím dále tím více nebezpečnou pro dobu amerického národa.

A jako tenkrát za dob Lincolnových, tak i dnes tajní nepřátelé Rooseveltovy, nástrojové korporací, snaží se klásti různé překážky jeho opravním plánům a chtějí zastaviti kolo pokroku.

Roosevelt má však v sobě tu samou sílu ducha, tu samou energii, jakou vynikal Lincoln a když ví, že má pravdu, tu také mužně a nepokřtětě to projeví, jak učinil to v řeči, pronesené v Union League klubu ve Filadelfii, kde těmito slovy prohlásil boj proti nenasytnému korporáčnímu kapitálu:

"President Lincoln podává nám mnoho věcí, jimž my, jeho následníci, se musíme přiučiti. Jedno z nejdůležitějších poučení od něho jest, že pro blahobyt a neblaho jsme nerozlučně odkázáni jeden na druhého v celé naší zemi, ať jest naše společenské postavení, naše bohatství, naše chudoba a naše zaměstnání jakékoli. Lincoln, jenž byl mnohem blže, nežli kterýkoli náš president, lidu co nejvyšší úřadník země, byl přece daleko od toho vzdálen být demagogem. Viděl jasným zrakem svým před sebe, že v republice, jako jest naše, jest stálý blahobyt kterékoli

části našeho lidu podmíněn blahobytem všech, a že na druhé straně každá snaha na pozvednutí všeobecného blahobytu zmařením blahobytu některé části lidové nemůže jinak, nežli přiněsti škodu celku.

Zásady, dle nichž se řídil Lincoln ve své době, jsou tytéž, jakýchž my musíme upotřebiti, chceme-li provésti rozličné úkoly naší doby, a úkoly ty jsou především průmyslové. Právě tak, jako jest nemožno vypěstovati v zemi vysoký stupeň mravnosti, pokud nemáme aspoň jistý stupeň blahobytu hmotného, tak jest nemožno zachovati si hmotný blahobyt pro trvalou dobu, leč když jest tento založen na základě správného žití a myšlení. Dobré chování arci musí býti založeno na dobré povaze každého jednotlivého občana, neboť kde této povahy dobré a jednotlivých občanů se nedostává, tam ty nejlepší zákony a nejpoctivější vláda nic nepomůže. Jen kde nalezneme průměrem dobrou povahu u jednotlivců, tu moudré zákony a poctivé jejich vykonávání vládou jsou na svém místě pro dobro celku.

Když buď svět obchodní, aneb svět dělnický ztratí hlavu svou, tu ztratí něco, co dobrá vláda nahraditi nemůže. Vaše víra v budoucnost republiky jest pevnou, poněvadž věříme, že v celku a pro delší dobu náš lid jasně myslí a správně jedná.

Nezje popřít však, že veliký rozvoj průmyslnictví znamená, že musí také růsti vládní dozor nad průmyslovými podniky. Dozor tento nesmí bráti na sebe způsob násilného a nemoudrého míchání se do soukromých záležitostí, avšak vláda může takový způsob zavésti, když vůdcové obchodu ve státu se snaží zmařiti snahu vládní při do zoru, místo aby ji vedli pravou cestou. Máme podporovati vládu v pravém vykonávání dozoru a řízení korporáční činnosti vládou, poněvadž to jest nejen pro obecné dobro celku, ale poněvadž jest to také koncem pro dobro těch lidí, kteří se tomu z počátku nejvíce vzpírali.

Ani tento náš lid, ani jiný svobodný lid nestrpí na dlouho užívání nesmírné moci získané velikým bohatstvím, zvlášť bohatstvím, získaným v korporacích, aniž by nepověřil vládu ještě větší mocí, aby mohla vésti dozor na to, by této moci korporace ne mohly používatí jen ve svůj prospěch, alebrž pro dobro celého lidu.

Zvláštní způsob naší vlády, kde jest národ svrchovaným v celé unii v jistých ohledech, kdežto skoro půl sta státní jsou svrchovány v právomoci v jiných ohledech, působí, že jest jedním s otázkou touto značně nesnadné. Od pouhé činnosti jednotlivého státu nemůžeme očekávati konečný zdárný výsledek. Jednání takové musí přicházeti od vlády spolkové. Obchod naší země provozuje se teď takovým způsobem, o němž sestavovatelé naší spolkové ústavy neměli ani zdání. Všechny obchodní veliké závody zaměstnávají se mezistátním obchodem, a není pochybnosti, že zakladatelé republiky naši zamýšleli, aby mezi státní obchod všechen se nalézal pod dozorem spolkové vlády a nikoli vlády státních. Kdyby soudy rozhody, že úmysl tento nebyl proveden v ústavě, jak ji dnes máme, pak nebudě jiné pomoci, nežli doplniti ústavu, aby byl v ní vysloven původní úmysl její sestavovatelů. Než, ústavní dodatek jest posledním útočištěm, kde zákonodárství a správa nebudou moci dáti.

Na poli, na němž jest pokrok nutně ještě neosvědčený, musí se pokračovati pokusně a opatrně. Musíme růsti vývojem a nikoli převratem. Nemusíme spochybňati, ale také nesmíme zastavovati,

ti, kdož se obávají nějakých náhlých větrných změn, musí uvážiti, že právě tyto náhle a násilné změny stávají se jistějším, když zdříháme se učiniti žádoucí změny způsobem opatrným a mírným.

V nynějších poměrech jest největší potřeba zvýšení moci národní vlády, aby udržela velké cesty obchodní otevřeny pro všechny uživatele jejich na rozumných a spravedlivých podmínkách. Před stoletím byly tyto cesty buď povodě neb po silnicích pro povozy tažené zvířecí silou. Železnice byla úplně neznámou, když se vláda naše utvářela a zásady našeho právnictví se sestavovaly. Dnes jest však železnice na všech stranách nejdůležitější a v mnohých končinách jedinou cestou dopravy. Muž, jenž jí řídí, nemůže býti ponechán sobě samému, aby jí řídil ve svůj vlastní prospěch. Jest spravedlivé, aby muž ten obdržel slušnou náhradu za mistrné své vedení obchodu, avšak naproti tomu musí sám také uznati svou povinnost k obecnosti. V ostré soutěži obchodního světa muž svědomitý jest dříve v nevhodě proti méně svědomitým svým druhům a proto v zájmu onoho svědomitého a prospěchu obecnosti na zřeteli majícího muže, musí míti vláda dozor na dopravu železniční v zemi, aby mohla vyžadovati od méně svědomitých neb nesvědomitých soutěžníků, aby řetřili blaha obecného. Každá větší dráha vede mezistátní obchod a proto musíme dozor na železnice tyto vésti se spolkovou vládou.

Dozor ten musí býti vydatý. Podrobnosti jsou v rukou zákonodárců kongresu. Nejen dráhy, ale i zasýlatelé musí býti chráněni a veliký zasýlatel musí býti postaven na roveň se zasýlatelům malým. V tělesu jako jest mezistátní komise musí složena býti moc, kteráž bude mít za úkol, aby každému uživateli dráh, jakož i majetníkům těchto stalo se vždy po právu. Spravedlnost, pokud lidstvo jí rozumí, dáváti a dostávati jest základem naší vlády.

Budeme chrániti nejen bohatce, ale i chudého v jeho právech, aby měli oba stejné výhody a stejnou ochranu, aby naše republika nepoklesla, jako poklesly staré republiky, v nichž ku konci počaly vlastní tídy, což ničtí svobodná zařízení a svobodu obchodní. Naše vláda neuznává třídy, nýbrž jest založena na uznávání jediné. Nejsme pro chudého co takového, ani pro bohatce co takového, ale jsme pro každého, ať pro bohatého neb chudého, jen když jest spravedlivě jedná se svými bližními, a když tak jedná, jest povinností vlády, aby učinila vše možné, by, když křivou nečiní, křivdy nemusel zakoušeti."

Tuto řeč Rooseveltovu nazvali některí "kapitán průmyslu" revoluční. Ovšem těmto lidským pavoukům je i ten nejmenší pokrok revoluci.

Roosevelt zahájil boj, který dokončen bude teprve v budoucnosti. V jak brzké, to závisí od lidu samého.

Abychom se sítného nastuzení zbavili, měli bychom před ulehnutím vypít šálek hodné vřelého Dr. August Koenig's Hamburger Brustthee a přísti ráno nastuzení zmizí.

Výtečná 120akrová farma na prodej!

3/4 míle jižně od Malmo, Neb. Dobře zlepšen. Mírné podmínky. Vlastnictví předáno bude 1. března 1905. Nabídka přijímá THEO. HEURLIN, 3811 Wahoo, Neb.

Předplatte se na Pokrok pouze \$1 ročně.